

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3216201938
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3216201938.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. nad G., H. XXXX/X, o zaplatenie 2 333,76 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4C/176/2016-87 zo dňa 15. novembra 2017, taktó

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 822,90 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 699,- eur od 23.01.2016 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 40,- eur, ktoré sú splatné vždy v 15. deň príslušného mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky sa stáva zročný celý dlh. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že strany uzatvorili dňa 03.04.2014 úverovú zmluvu č. 114796, na základe ktorej sa dohodli na poskytnutí úveru vo výške 2 500,- eur. V zmluve boli uvedené podmienky: výška úveru 2 500,-eur, celková suma, ktorú musí dlžník vrátiť 5 528,60 eur, počet splátok: 120, splátka 45,03 eur, poplatok za poistenie úveru: 2,23 eur, ročná úroková sadzba 17,90 %, RPMN 21,51 %, priemerná hodnota RPMN 18,87 %. Splátky sú splatné v 20. deň kalendárneho mesiaca. Dňa 22.01.2016 dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy a nerešpektovania predchádzajúcich výziev žalobca vyzval žalovaného k okamžitej úhrade úveru. Za účelom splácania úveru žalovaný poukázal žalobcovi celkom do zosplatenia sumu 865,24 eur. Z podania žalobcu zo dňa 17.10.2017 vyplýva, že žalovaný v čase od 25.7.2017 do 27.9.2017 uhradil sumu 395,31 eur. Ku dňu 22.1.2016 dlžná suma predstavovala nezaplatenú istinu vo výške 2333,76 eur, nezaplatené úroky 119,44 eur, úrok z omeškania vo výške 1,97 eur a poplatok za poistenie 4,46 eur. Všetky tieto peňažné plnenia bol žalovaný povinný žalobcovi na základe podmienok dohodnutých v zmluve zo dňa 3.4.2014 plniť, a keďže tak do podania žaloby neučinil súd žalobe v tejto časti vyhovel. Aj keď žalobca dňa 17.10.2017 oznámil súdu že v čase od 25.07.2017 do 27.09.2017 žalovaný uhradil sumu 395,31 eur, súd pri určení povinnosti týmto rozhodnutím na uvedené úhrady vzhľadom na ust. § 566 Občianskeho zákonníka neprihliadal, a to vzhľadom na oznámenie žalobcu, že toto plnenie žalobca započítal ako plnenie na povinnosť právoplatne priznanú rozsudkom zo dňa 24.11.2016. Právoplatne bol žalobcovi už priznaný nárok (zo zmluvy o úvere zo dňa 03.04.2014) vo výške 1 636,73 eur (rozsudkom zo dňa 24.11.2016) a preto súd uložil žalovanému povinnosť žalobcovi zaplatiť i zvyšnú časť t.j. sumu 822,90

eur (a to ako 2333,76 plus 119,44 plus 1,97 plus 4,46 mínus 1636,73 eur). Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojho peňažného záväzku, vzniklo žalobcovi právo popri dlžnej istine i na úhradu úroku z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania zo sumy 2 333,76 eur (istiny) vo výške 5,00 % t.j. v súlade s občianskoprávnymi predpismi, a to od 23.01.2016, ktorý čas nepredchádza času omeškania v prípade priznanej istiny. Keďže právoplatne bol žalobcovi už priznaný nárok v časti úroku z omeškania o výške 5,00 % ročne zo sumy 1 634,76 eur od 23.01.2016 do zaplatenia (rozsudkom zo dňa 24.11.2016) súd uložil žalovanému žalobcovi zaplatiť úrok z omeškania zo zostávajúcej časti istiny úveru t.j. o výške 5,00 % ročne zo sumy 699,- eur (2333,76-1634,76) od 23.01.2016 do zaplatenia.

3. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti, v ktorej si žalobca uplatnil úrok z omeškania z úrokov úveru od zosplatenia (t.j. zo sumy 119,44 eur vo výške 5,00 % ročne od 23.1.2016 do zaplatenia) z dôvodu, že úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo z príslušenstva, čo je v rozpore s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník jednoznačne rozoznáva úroky a úroky z omeškania. Zmluvnými úrokmi pritom nazývame vopred dohodnutú odplatu za užívanie istiny, ktorá prichádza do úvahy len pri peňažných pohľadávkach. Úroky vo všeobecnosti predstavujú hodnotu peňazí, resp. stratu veriteľa v dôsledku zmeny hodnoty peňazí. Ich výška závisí v zásade od dohody zmluvných strán. Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Zákonná definícia príslušenstva pohľadávky, obsiahnutá v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy, vrátane zmluvy o úvere, pričom zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka ani Obchodného zákonníka nemožno vyvodiť právo veriteľa na príslušenstvo z príslušenstva (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/92/2017). Lehotu na plnenie určil súd prvej inštancie podľa ust. § 232 ods. 3 CSP. Vzhľadom na doterajšie správanie sa pri plnení si povinnosti žalovaného voči žalobcovi, po posúdení jeho zárobkových, majetkových pomerov, nie je v možnostiach žalovaného splniť povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom v lehote troch dní a určil žalovanému túto povinnosť splniť v splátkach, tým, že v prípade omeškania jednej zo splátok, stane sa splatným celý dlh. Pri určení výšky mesačnej splátky súd prihliadal na výšku peňažného plnenia, okolnosť že plnenie v časti o zaplatenie 1 636,73 eur s príslušenstvom bolo umožnené rozhodnutím súdu žalobcovi plniť v splátkach vo výške 80,- eur mesačne a súd je názoru, že umožnením i tohto plnenia v splátkach v súdom určenej výške 40,- eur nebudú oprávnené záujmy žalobcu ohrozené, keďže v prípade riadneho plnenia zo strany žalovaného dlh žalobcu bude uhradený do dvoch rokov (a v prípade omeškania žalovaného so splátkou sa stáva splatný celý dlh). Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 3 ods. 1, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 502 ods. 1, § 566 ods. 1,2 Obchodného zákonníka.

4. O nároku na náhradu trov rozhodol súd podľa ust. § 396 ods. 3, § 255 ods. 1,2 CSP. Žalobcovi, ako úspešnému (k zamietnutiu žaloby došlo len v nepatrnej časti) priznal právo náhradu trov konania i odvolacieho konania (súd odvolaniu vyhovel) voči druhej strane, žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ust. § 262 ods. 2 C.s.p.).

5. Proti tomuto rozsudku v časti vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a vo výroku, ktorým bolo žalovanému povolené splácať dlh v splátkach, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/542/2016 zo dňa 13.06.2016, podľa ktorého ak sa zmluvné úroky stali súčasťou istiny (tak ako v súdnej veci), môže žalobca požadovať aj úrok z omeškania z tejto zvýšenej istiny, teda z dohodnutých úrokov za poskytnutý úver. Hoci Obchodný ani Občiansky zákonník neupravujú sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, právo zmluvných strán dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny tým dotknuté nie je, a teda následne nie je dotknuté ani právo veriteľa požadovať, aby dlžník v prípade omeškania splatením takto zvýšenej istiny (o dohodnuté úroky) zaplatil veriteľovi aj dohodnutú alebo zákonom stanovenú sadzbu úrokov z omeškania. Pokiaľ súd prvej inštancie priznal žalovanému možnosť plniť dlžnú sumu v splátkach po 40,- eur mesačne, namietal, že splátka dlhu v zmysle úverovej zmluvy predstavovala 45,03 eur. Výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností, nie v súlade so spravodlivou ochranou práv zakotvenou v Civilnom sporovom poriadku. Od podania žaloby mohol žalovaný preukázať

dobrú vôľu a aspoň čiastočne dlh plniť. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/322/2016 zo dňa 01.03.2017 v zmysle ktorého súd musí prihliadať nielen na pomery žalovaného, ale aj na záujmy žalobcu. Žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a toto právo nemôže byť porušené len preto, že žalovaný berie na seba záväzky takej výšky, že zjavne nie je schopný plniť ich. Podľa rozsudku Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/34/2017 zo dňa 15.06.2017 aj žalobca, ktorý ako veriteľ poskytol žalovaným finančné prostriedky, má právo na ochranu svojich práv. Povolenie splátok nie ani v záujme žalovaných, pretože by nedochádzalo k znížovaniu dlhu, naopak k jeho zvyšovaniu. Žalobca odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti považoval za nedostatočné, súd rozhodol bez doloženia relevantných dôkazov preukazujúcich majetkové a sociálne pomery žalovaného. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/135/2017 zo dňa 25.05.2017 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/ 17/2017 zo dňa 27.07.2017.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

8. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

9. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

11. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

15. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

16. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, vo vzťahu k čomu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vzťahujúceho sa k veci samej, v ktorom sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými podstatnými vyjadreniami strán sporu prednesenými v prvoinštančnom konaní, s ktorým odôvodnením v týchto častiach, sa odvolací súd identifikuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti.

18. Žalobca v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo z príslušenstva, čo je v rozpore s § 121 ods.3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

19. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje.

20. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník jednoznačne rozoznáva úroky a úroky z omeškania. Zmluvnými úrokmi pritom nazývame vopred dohodnutú odplatu za užívanie istiny, ktorá prichádza do úvahy len pri peňažných pohľadávkach. Úroky vo všeobecnosti predstavujú hodnotu peňazí, resp. stratu veriteľa v dôsledku zmeny hodnoty peňazí. Ich výška závisí v zásade od dohody zmluvných strán. Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Zákonná definícia príslušenstva pohľadávky, obsiahnutá v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy, vrátane zmluvy o úvere, pričom zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka ani Obchodného zákonníka nemožno vyvodiť právo veriteľa na príslušenstvo z príslušenstva.

21. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Českej republiky v rozsudku sp.zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.03.2004, ktorý pre blízkosť vtedajšej právnej úpravy nie je dôvod nezohľadniť. Podľa tohto rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky peňažný záväzkový právny vzťah môže byť buď vzťahom hlavným alebo vedľajším. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu určitej čiastky peňazí. Vedľajším peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva iba povinnosť uhradiť už dospelé úroky. Tým, že včas nezaplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Branie úrokov z úrokov bolo zapovedané už podľa tradícií rímskeho práva.

22. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj námietky žalobcu týkajúce sa časti výroku o povolení plnenia dlhu žalovaným v splátkach. V zmysle § 232 ods. 2,3 CSP lehota na plnenie (tzv. paričná lehota), ktorá je v zásade tri dni, môže byť rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu. Ide o právo súdu, a preto, pokiaľ súd splnené zákonné podmienky, nemožno hovoriť o porušení ochrany práv žalobcu ako veriteľa, ako to namieta v odvolaní. Platí, že predĺženie paričnej lehoty, resp. povolenie splácania uloženej povinnosti v splátkach musí súd odôvodniť v odôvodnení rozsudku (čo súd prvej inštancie i učinil) s tým, že zlá finančná situácia povinnej strany sporu, je v zmysle ustálenej judikatúry relevantným dôvodom, pre ktorý tak môže súd rozhodnúť. V záujme žalobcu ako strany oprávnenej súd prvej inštancie vyslovil, že omeškaním žalovaného s plnením čo i len jednej dávky alebo splátky sa stáva splatným celé plnenie, a tak možno rovnováhu medzi stranami v tomto smere považovať za zachovanú.

23. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

24. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázateľne nevznikli.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).